

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/449/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

107/2016. (VI. 2.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos jogi képviselője¹ dr. G. Cs. ügyvéd útján 2015. augusztus 5-én előterjesztett **panaszát** a 2016. június 2-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos jogi képviselője 2015. július 31-i keltezéssel panaszt terjesztett elő a B.megyei Rendőrkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán, amelyet a rendőrség 2015. augusztus 5-i dátummal érkezett. A Testület a panaszt a továbbítás után 2015. szeptember 7-én érkezett.

A jogi képviselő panaszbeadványában előadta, hogy a panaszos tulajdonában áll a H. külterület [...] hrsz. alatti ingatlan, amelyre K. J. szabálytalanul faházát épített. A szabálytalanul épített faház elbontása iránt a M. Közös Önkormányzati Hivatal [...] sz. határozatában K. J.-t kötelezte az épület elbontására. A M. Közös Önkormányzati Hivatal Címzetes Főjegyzője [...] sz. végzésével feljogosította a panaszost az épület elbontására.

A panaszos a határozat végrehajtására érdekében megjelent az érintett területen 2015. július 25-én. A panaszos és K. J. is értesítette a rendőrséget. A járőr szóban közölte, hogy megtiltja a bontás folytatását és felfüggeszti a jogerős közigazgatási hatósági határozat végrehajtását.

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

A panaszos ezért panaszt tesz, mert az Rtv. 2.§ és a rendőrség működésére vonatkozó szabályok nem ruházzák fel a rendőrséget jogerős közigazgatási határozat végrehajtására, azonban a jogszabály szerint segítséget nyújt – jogszabályban meghatározott esetekben – az állami és önkormányzati szervek hivatalos eljárásának zavartalan lefolytatásához. Mindezek alapján a rendőr és a felettese a hatáskörét túllépve járt el a panaszos jogos érdekét sérve.

A panaszos egyúttal jelezte, hogy a munkások bére, a kivonulás költsége miatt kára keletkezett, amit a rendőrséggel szemben érvényesíteni fog.

2) A panaszos jogi képviselője 2015. november 2-én kelt beadványában csatolta a meghatalmazását.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) G. J. r. ftőrm. és L. M. r. ftőrm. 2015. július 25-én kelt jelentésében előadta, hogy 8 órakor az ügyeletvezető utasítására jelent meg H. külterület [...] hrsz. alatt található teleken, mivel K. J. bejelentést tett arról, hogy a panaszos el akarja bontani a tónál lévő faházát.

A helyszínre érve mind a két felet meghallgatta a rendőr, amiből kiderült, hogy a két személy évek óta rossz viszonyban egymással. A horgászto a panaszos tulajdona, amit több évre bérebe adott K. J.-nek, közöttük azonban az évek alatt megromlott a viszony és több eljárást is kezdeményeztek egymással szembe. Aznap a panaszos és az emberi megjelentek a tónál, hogy K. J. házát elbontsák, amit ő akként kívánt megakadályozni, hogy gépjárművével a ház elé áll.

Mindkét fél birtokában volt a M. Törvényszék másodfokú ítélete, amely 2015. május 21-i keltezésű. Ez kötelezte K. J.-t, hogy 60 napon belül bontsa el az épületet és az ingóságait vigye el.

K. J. arra hivatkozott, hogy az ítélet kézhezvételtől hatályos, míg a panaszos szerint a keltezésétől, ezért a panaszos kérte a rendőröket, hogy rakják ki K. J.-t a faházból, hogy elkezdhesék a bontást. Átadta másolatban a jegyző határozatát, ami engedélyezte a panaszos számára, hogy elbontsa az épületet.

A helyszínen a rendőr jogi felvilágosítást adott. Tájékoztatta a panaszost, hogy a rendőrségnek ilyen jellegű intézkedés végrehajtása nem a feladta. Amennyiben K. J. nem tesz eleget az ítéletnek, akkor keresse fel a területileg illetékes végrehajtót és kezdeményezzen végrehajtási eljárást.

A rendőr tájékoztatta az ügyelet vezetőjét, aki elmondta, hogy véleménye szerint a jogi felvilágosításon túl más intézkedést ne tegyenek. A felek között lévő ügy polgári eljárás része. Az ítélet kihirdetésétől hatályos, ami alapján K. J.-nek 2015. augusztus 22-ig kell elhagynia a területet.

A panaszos a helyszínen kijelentette, hogy véleménye szerint törvénytelenül járt el a rendőr, ezért ellene feljelentéssel fog élni, majd távozott a helyszínről.

2) A rendőrség megküldte a bejelentések átiratát, eszerint K. J. 7 óra 35 perckor és 7 óra 47 perckor tett bejelentést, a panaszos pedig 7 óra 25 perckor.

3) A rendőrség megküldte a M. Törvényszék fentebb hivatkozott ítéletét, ami kötelezte K. J.-t a bontásra. A keltezés 2015. május 21.. A bélyegzős szerint a M. Járásbíróságra 2015. június 18-án érkezett meg az ítélet.

4) A rendőrség megküldte a jegyző határozatát is, ami feljogosítja a panaszost, hogy azonnali hatállyal – a végrehajtási kifogásra tekintett nélkül – K. J. költségére és veszélyére a bontást elvégezze vagy mással elvégeztesse. Az indoklás rögzíti, hogy K. J. már harmadízben lett kötelezve a bontásra, aminek ismételten nem tett eleget. A panaszos bemutatta a M. Törvényszék ítéletét, ami szintén bontásra kötelezte K. J-t.

5) G. J. r. ftörm. a Testület megkeresésére kiegészítő jelentést készített 2015. november 17-én, ebben többletinformációként előadta, hogy 8 óraker érkeztek a helyszínre, mivel a felek között haragos volt a viszony, az esetleges tettelegesség megakadályozása végett a feleket kb. 15 m távolságra elkülönítették egymással. A kollegája feladata a rend fenntartás volt, ő pedig meghallgatta a feleket. Először a bejelentőt, K.J.-t hallgatta meg, majd a panaszost, aki átadta a bontási engedélyt másolatban. Majd megtekintette a törvényszéki ítéletet is. Miután a felek között a felfokozott hangulatot időközben sikerült lecsitítani, mindannyian a szolgálati gépjárműhöz mentek és a két fél jelenlétében tájékoztatta a r. ftörm az ügyeletvezetőt. Az ügyeletvezető utasítása szerint tájékoztatta ezt követően a feleket, hogy ügyük polgári peres ügy, ez az ügy ebben a formában nem tartozik a rendőrség feladatkörébe. Amennyiben K. J. nem tesz eleget a hatályos ítéletnek, akkor a panaszos az illetékes végrehajtónál kezdeményezzen végrehajtási eljárást. Azt is elmondta, hogy tudomása szerint a területileg illetékes végrehajtónak mi a címe. Az intézkedés során végig tisztelettel beszélt mind a két féllel, egyikükkel szemben sem volt elfogult, korábban egyik felet sem ismerte. A panaszos az intézkedés végén közölte, hogy fel fogja jelenteni a rendőrt, elkérte a jelvéyszámát és a nevét amit megadott neki. A panaszos még azt is elmondta, hogy a tiszaujvárosi rendőrök korruptak és tudomása van egy jelenleg magas beosztásban dolgozó rendőr ügyeiről, aki korábban nyomozó volt. Ezzel kapcsolatban mást nem volt hajlandó elmondani.

Az intézkedés kb. 45 percig tartott. Senki ellen nem indult büntető vagy szabálysértési eljárás, más intézkedésre okot adó körülményt nem észleltek a helyszínen.

6) L. M. r. ftörm. a Testület megkeresésére kiegészítő jelentést készített 2015. november 17-én, az ebben foglaltak egybevágóan a korábbi jelentésével, illetve G.J. r. ftörm. kiegészítő jelentésével, így annak részletes ismertetésétől a Testület eltekint. Csupán annyit rögzít, hogy a K. J. a helyszínen azt állította, hogy az ítéletet csak június végén kapta kézhez.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztessége eljáráshoz fűződő jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület először a rendőrség intézkedési kötelezettségét vizsgálta és az alábbi megállapításokra jutott.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. §-a szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 121. pontja, 166.§ (1) bekezdése szerint a magánlaksértés szabálysértést követi el az, aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe, vagy ezekhez tartozó bekerített helyre az ott lakónak vagy azzal rendelkezőnek akarata ellenére, vagy megtévesztéssel bemegy, vagy ott bennmarad, úgyszintén aki mást akadályoz abban, hogy a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen.

A Büntetőtörvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 221.§ rendelkezik a fenti cselekmény bűncselekmény alakzatáról. [(1) Aki más lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre erőszakkal, fenyegetéssel vagy hivatalos eljárás színlelésével bemegy, illetve ott bent marad, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe vagy az ezekhez tartozó bekerített helyre, az ott lakó vagy azzal rendelkező akarata ellenére vagy megtévesztéssel

- a) éjjel,
- b) fegyveresen,
- c) felfegyverkezve vagy
- d) csoportosan

bemegy, vagy ott bent marad.

(3) Aki mást megakadályoz abban, hogy lakásába, egyéb helyiségébe vagy az ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen,

- a) ha az (1) bekezdésben meghatározott módon követi el, az (1) bekezdés szerint,
- b) ha a (2) bekezdésben meghatározott módon követi el, a (2) bekezdés szerint

büntetendő.

(4) A büntetés büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt a (2) bekezdésben meghatározott módon követik el.]

A magánlaksértésnek mind a szabálysértési, mind a bűncselekményi alakzatának elkövetői csak magánindítványra büntetendők.

A Btk. 371. § (1) bekezdéses rendezi a rongálás tényállását, ami szerint aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz, rongálást követ el.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban

meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennáll-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

a) A rendőri jelentések és a panaszosi előadás abban megegyezik, hogy telefonos bejelentés érkezett a rendőrkapitányságra egy ingatlanmal kapcsolatos jogvitáról.

A bejelentés tartalma a Testület álláspontja szerint felvetette annak a gyanúját, hogy az érintett ingatlanban tartózkodó személyek valamelyike a magánlaksértés vagy rongálás szabálysértését vagy bűncselekményét követi el, tehát a bejelentésben ismertetett esemény nyilvánvalóan olyannak volt tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

Mind ezek alapján a Testület álláspontja szerint a bejelentések tartalma miatt a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége.

b) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy az intézkedési és a segítségnyújtási kötelezettségét a rendőrség jelen esetben megfelelően teljesítette-e.

A rendőrök segítségnyújtási kötelezettségét az Rtv. 24. § (1)-(2) bekezdése rendezi, eszerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme az Rtv. alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

A rendőri jelentések szerint a helyszínre érve mind a két felet meghallgatta a rendőr, amiből kiderült, hogy a két személy évek óta rossz viszonyban egymással. A horgasztó a panaszos tulajdona, amit több évre bérbe adott K. J.-nek, közöttük azonban az évek alatt megromlott a viszony és több eljárást is kezdeményeztek egymással szembe. Aznap a panaszos és az emberi megjelentek a tónál, hogy K. J. házát elbontsák, amit ő akként kívánt megakadályozni, hogy gépjárművével a ház elé áll.

Mindkét fél birtokában volt a M. Törvényszék másodfokú ítélete, amely 2015. május 21-i keltezésű. Ez kötelezte K. J.-t, hogy 60 napon belül bontsa el az épületet és az ingóságait vigye el. K. J. arra hivatkozott, hogy az ítélet kézhezvételtől hatályos, míg a panaszos szerint a kelteztől, ezért a panaszos kérte a rendőröket, hogy rakják ki K. J.-t a faházból, hogy elkezdhesék a bontást. Átadta másolatban a jegyző határozatát, ami engedélyezte a panaszos számára, hogy elbontsa az épületet. A helyszínen a rendőr jogi felvilágosítást adott. Tájékoztatta a panaszost, hogy a rendőrségnek ilyen jellegű intézkedés végrehajtása nem a feladta. Amennyiben K. J. nem tesz eleget az ítéletnek, akkor keresse fel a területileg illetékes végrehajtót és kezdeményezzen végrehajtási eljárást.

A Testület álláspontja szerint a rendőröknek a helyszínen rendelkezésére álló információk alapján csupán az volt egyértelműen megállapítható, hogy a felek között egy elhúzódó polgári jogi vita áll fenn, amelyben már született egy jogerős ítélet, amely 60 napos teljesítési határidő mellett az ingatlan kiürítésére kötelezte K. J.-t, a bejelentőt. Továbbá a helyszínen rendelkezésre állt egy – ennek látszólag ellentmondó – építésügyi határozat, amely a végrehajtási kifogásra tekintett nélkül, bontásra jogosította fel a panaszost, amennyiben K. J. nem bontja el az épületet.

A Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 228. § (1) bekezdése szerint az a határozat, amely fellebbezéssel nem támadható meg, kihirdetésével (218. §) emelkedik jogerőre; azok a határidők azonban, amelyeket a határozat jogerőre emelkedésétől kell számítani, a határozatnak a fellel történt közlésétől (219. §) kezdődnek.

Ugyanezen törvény 219. § (1) bekezdése szerint kézbesítés útján kell közölni:

- a) az ítéletet a felekkel;
- b) a tárgyaláson hozott végzést azzal a fellel, aki a tárgyalásra nem volt szabályszerűen megidézve;
- c) a tárgyalás folyamán hozott olyan végzést, amely új határnap kitűzésére vonatkozik, vagy amely ellen külön fellebbezésnek van helye, azzal a fellel, aki a tárgyalást elmulasztotta (135. §);
- d) a tárgyaláson kívül hozott végzést az érdekelt fellel;
- e) az eljárás során hozott minden határozatot azzal a személlyel, akinek érdekében az ügyész, illetőleg a külön jogszabállyal erre feljogosított személy vagy szervezet az eljárást megindította.

A fent hivatkozott joganyagból megállapítható, hogy a teljesítési határidő az ítélet kézbesítésekor kezdődik. A jelen ügyben ugyan nem volt kétséget kizáróan megállapítható a helyszínen, hogy pontosan mikor vette kézhez K. J. az ítéletet, de az ítéleten elhelyezett bélyegzőből látható, hogy az akta és az ítélet 2015. június 18-án érkezett vissza az elsőfokú bíróságra, mely a kézbesítést végzi, tehát nyilvánvalóan ezt követő időponttól indult a határidő. Ebből következik, hogy az intézkedés időpontjában, július 25-én az még nem telt el.

A Testület álláspontja szerint a két határozat csak egymás relációjában értelmezhető és a panaszos csak a teljesítési határidő eredménytelen elteltét követően jogosult a bontási munkálatok elvégzésére. A határozatban lévő azonnaliság arra vonatkozik, hogy a döntés végrehajtására a végrehajtási kifogásnak nincs halasztó hatálya.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem mulasztott akkor a rendőrség, amikor a nyilvánvalóan polgárjogi kérdésben nem döntött a helyszínen, mivel a végrehajtással kapcsolatos problémák a polgári bíróság és a bírósági végrehajtó hatáskörébe tartozik. A Testület álláspontja szerint helyesen intézkedett a rendőr, amikor a feleknek azt a tájékoztatást adta, hogy amennyiben K. J. nem tesz eleget a bírósági határozatnak a nyitva álló határidőn belül, akkor kezdeményezzen végrehajtási eljárást, illetve amikor arról tájékoztatta a feleket, hogy a teljesítési határidő az ítélet kézbesítésétől kezdődik.

A Testület megállapításai szerint a rendőr az intézkedése során eleget tett a 2015. január 15-én kiadott 29000/48208/2014.Ált. számú Közterületen szolgálatot teljesítő állomány részére a „birtokvita típusú” rendőri intézkedésre vonatkozó Módszertani útmutató előírásainak.

A fentiekre figyelemmel a Testület álláspontja szerint nem mulasztott a helyszínen a rendőrség, amikor az intézkedést jogi felvilágosítás adással zárta, így a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.

IV.

A Testület álláspontja szerint a rendőrségnek a bejelentés alapján intézkedési kötelezettsége keletkezett, amelynek a helyszíni intézkedés során megfelelően eleget tett. A Testület az intézkedés során mulasztást nem tárt fel, ezért álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2016. június 2.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET